

ПРЕС КЛИПИНГ

22 - 23. јун 2019.

НАСЛОВИ

У пензију (засад) по старом (стр. 2)

ЧАДЕЖ О ПРИВРЕДНОМ РАСТУ "Наставља се позитиван тренд, очекивано убрзање привредне активности" (стр. 3)

Зашто Национална служба за запошљавање учествује у одливу радне снаге из Србије? (стр. 5)

Организација УН о раду усвојила споразум против злостављања на послу (стр. 7)

Опстанак "Заставине амбуланте" до сада потписима подржало 7.000 Крагујевчана (стр. 7)

Колико просечно домаћинство у Војводини зарађује и на шта троши? (стр. 8)

У пензију (засад) по старом

Аутор: К. МАЛЕШЕВИЋ

Да ли ће продужење радног века бити неопходно да би се у будућности обезбедио стабилнији пензиони фонд. У Хрватској ускоро обавезна граница - 67 година, у Србији ко хоће - до 70

ЗА кратко време, и Србији и Хрватској је једна од главних тема постала граница за одлазак у пензију. Док би код нас радни век могао бити продужен до навршених 70 година живота, за оне који то желе, Хрвате ускоро чека померање обавезне границе за одлазак у мировину са 65 на 67 година за мушкарце.

Пензиони систем у Хрватској, заснован на солидарности између постојећих радника и пензионера, распада се јер се број радника и пензионера готово изједначио.

С обзиром на то да ће се тај однос само погоршавати због масовног исељавања и природног пада броја становника, они који буду ишли у пензију за 20-30 година могу да забораве на то да ће од државне пензије моћи да преживе.

С друге стране, надлежни у Србији напомињу да се не размишља о померању обавезне старосне границе, иако је извесно да ће домаћи пензиони фонд у наредним годинама и деценијама бити на великим искушењима.

Иако је у већини европских земаља старосна граница 65 година, постоје и оне државе које су већ подигле летвицу (Шведска 67, Италија 66...), а овом темом се све више баве државни пензиони фондови на Старом континенту. Разлог за то није само продужење животног века, већ и све мањи број уплата у постојеће фондове. Такође, старосне границе за оба пола у скоро свим земљама Европе уједначене су или су у процесу изједначавања. У 14 држава даме већ раде по 65 лета, а у још 14 земаља у току је увођење старосне границе између 66 и 68 година живота.

У Србији је 2010. године просечни животни век код дама износио 75,5, а јачег пола - 70 лета. Очекује се да су ове бројке данас скочиле на 78 када је реч о женама и 73 године за мушкарце. Просечни век у Србији је и даље знатно нижи у односу на земље Европске уније, због чега је мало вероватно да ће се подизати граница одласка у пензију.

С друге стране, постоји проблем са све мањим доприносима у пензионе фондове, а то би нарочито могао да буде проблем уколико се наредних година велики брод радника из Србије исели у Немачку или неку другу страну државу. Са овим се управо суочава Хрватска, која рапидно остаје без људи који уплаћују пензионо осигурање.

И док запослени у Србији страхују да би продужетак радног стажа био неподношљив под данашњим условима које пружају послодавци, економски стручњаци тврде да је добровољно продужење радног века потпуно оправдано решење.

- Постоји реалан проблем одржавања пензионог фонда на нивоу на коме се данас налази у актуелној ситуацији. Постоји низ фактора који оправдавају останак на радним местима до навршене 70. године живота. Осим продуженог животног доба становништва у Србији, ову промену закона оправдава најпре податак да многобројни послодавци уплаћују минималан износ доприноса запосленима, док остатак примања запослени добијају "на руке". Ова ситуација посебно је присутна у мањим градовима у Србији и готово је немогуће искоренити овај проблем - објашњава економиста Драгиша Милић.

Како наш саговорник објашњава, када се погледа чињеница да данас на једног пензионера долази тек 1,4 запослена, пензиони фонд могао би запасти у озбиљну кризу јер је оптимално да постоје три запослена на једног пензионера. Односно три запослена "издржавају једног пензионера", јер би само у том случају била обезбеђена потпуна финансијска самосталност пензијског фонда. Додатно, ситуацију погоршава и све већи број одлазак младог радно способног и високообразованог становништва у иностранство.

- Како млади одлазе, могли бисмо доћи у ситуацију да се залихе фонда исцрпе, јер један запослени, посебно онај на минималцу, не може обезбедити пензију за једног пензионера. Уколико велики број младих и високообразованих оде из Србије, радно становништво мора више година да ради како би дошло до обуке и замене генерација на једном радном месту. Такође, код "високообразованих" занимања имамо и присутну појаву одлагања одласка у пензију због високих примања, што такође оправдава ову иницијативу - тврди наш саговорник.

НЕДОСТАТАК КАДРА

Према подацима, последњих неколико година осетио се недостатак стручњака медицинске, грађевинске и ИТ струке, као и возача, варилаца, неговатеља и других профила. Многи млади стручни кадрови отишли су у иностранство, због чега ће се можда и створити потреба да сениори са 65 година одлуче да одложе пензију и наставе да раде још неко време.

ЧАДЕЖ О ПРИВРЕДНОМ РАСТУ "Наставља се позитиван тренд, очекивано убрзање привредне активности"

Извор: Танјуг

У Србији се наставља позитиван тренд привредног раста и у средњем року ће износити између 3,5 и четири одсто, изјавио је данас председник Привредне коморе Србије (ПКС) Марко Чадеж.

Он је на отварању седнице Управног одбора и Скупштине ПКС у Београду рекао да је међугодишњи привредни раст у првом кварталу ове године 2,5 одсто, уз очекивано убрзање привредне активности до краја године.

"Главни покретачи привредне активности у текућој години су интензивирање инвестиционе активности и раст личне потрошње. Број привредних субјеката се константно увећава уз пораст промета и реализације на домаћем и иностраном тржишту", рекао је Чадеж.

Како је навео, ризици су углавном екстерне природе и могу бити успоравање привредне активности у ЕУ, трговински протекционизам, раст цене енергената и раст каматних стопа, као и политичке тензије. Према статистичком извештају Барометар, привредна активност у првом полугодишту оцењује се позитивно услед раста просечне искоришћености производних капацитета и веће очекиване продаје на домаћем тржишту.

Већи број анкетираних друштава планира нова запошљавања у наредна три месеца, уз планирање већег обима инвестиција у овој години у односу на прошлу, нагласио је Чадеж.

Он је навео да расте ниво страних директних инвестиција у Србији, али да мора да се обезбеди у већој мери квалификована радна снага и да се спроведе дуално образовање, отворе тренинг центре и друго, а све како би млади и квалификовани радници остали у земљи.

"Привреда од 2015. године остварује позитиван нето резултат, који је према прелиминарним подацима прошле године достигао 500 милијарди динара", истакао је Чадеж.

Говорећи о међународним догађајима у којима је учествовала ПКС, казао је да је у 2017, 2018. и 2019. одржано 357 међународних догађаја, 69 пословних форума, као и да су учествовале 16.483 компаније. Одржано је и 12.300 "Б2Б" сусрета и 52 сајма. Чадеж је рекао да је ове године већ одржано 10 сајмова на којима је остварено око 4.500 контаката и да ће их бити још осам до краја године.

Чадеж је објаснио да су ове године приоритетне законодавне активности даље смањење пореза и доприноса на зараде запослених, измена Закона о порезу на добит правних лица, иницијатива за измену Закона о раду. Како је рекао, велики је проблем злоупотреба права на боловање.

"Приоритет у овој години је даље смањење пореза и доприноса на зараде запослених, што је јако тежак задатак. Ми желимо да имамо јасан план, како ћемо са око 63 одсто то спустити на 46 или 47 одсто. То не може преко ноћи", нагласио је Чадеж.

Челник ПКС наводи да су ове године покренуте 42 законодавне иницијативе из различитих сектора привреде, према надлежним ресорним министарствима и државним институцијама, као и да је реализовано њих 19.

"Прошле године комора је покренула 190 иницијатива, од чега је 63 позитивно реализовано", додао је председник ПКС.

Он је рекао да ПКС активно ради на решавању проблема на граничним прелазима, како би се убрзале процедуре и поспешило промет робе.

Чадеж је представио и неке нове услуге ПКС, као што је ПКС Партнер, односно онлајн бизнис портал који садржи пословне информације о свим регистрованим привредним субјектима у Србији, затим Клауд Коучинг магацине којим привредници преносе своја искуства почетницима, затим консалтинг тим ПКС, па Клауд ИД систем и друге. На седници је речено да је важно ангажовање ПКС и то што фокус ставља на услуге, на модеран и иновативан начин и према потребама привредама.

Помоћник министра привреде Драган Угрчић представио је активности владе на припреми Стратегије индустријске политике Србије за период од 2020. до 2030. године.

"Ми желимо да кроз индустријску политику која се дефинише кроз неких шест кључних стубова, као што су иновације, инвестиције, дигитализација, међународно окружење, оснаживање људи и циркуларна економија, да урадимо дијагнозу и видимо где смо с тим у Србији и да чујемо привреду у ових 13 радионица које смо имали, а у којима је било више од 300 различитих учесника", рекао је Угрчић.

Зашто Национална служба за запошљавање учествује у одливу радне снаге из Србије?

На посао у иностранство уз посредовање Националне службе за запошљавање током прошле године отишло је 550 радника.

Аутор: Новости

Међу њима је највише било лекара и медицинског особља, али и возача, угоститељских и помоћних радника... Бољи живот тражили су углавном у Немачкој и земљама региона.

У НСЗ објашњавају да посредују у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Домаћи послодавци и синдикати, међутим, сматрају да је такво посредовање супротно интересима грађана, привреде, државе... Јер, како примећују, одлазе најдефицитарнији кадрови, у које је држава уложила много новца.

Према речима проф. др Бранка Ковачевића, некадашњег ректора Београдског универзитета, у школовање свих оних који су отишли од деведесетих до данас, а процене су да их је отишло око 1,2 милиона, уложено је 12 милијарди евра. Сваке године оде 30.000 - 50.000 нових људи.

"Разумљиво ми је да то раде приватне агенције, али не и да НСЗ у иностранство одводи наше раднике, у које смо уложили милијарде за школовање. Нација ће бити егзистенцијално угрожена и доживећемо судбину Хрватске, која је са 5,5 спала на 3,8 милиона становника", примећује за "Новости" Ковачевић.

У чему је интерес државе, не схватају ни у Унији послодаваца. Почасни председник Небојша Атанацковић, констатује да НСЗ треба да посредује на домаћем тржишту, а да у иностранство шаље искључиво оне раднике који не могу да се запосле овде.

"А код нас је супротно. Одлазе радници које тражи и наша привреда. Тачно је да се Министарство рада труди да заштити оне који оду на посао у друге земље, али не треба држава да нам одузима дефицитаран кадар и без њега оставља домаће послодавце", наводи Атанацковић.

За Живорада Мркића из Новог синдиката здравства, одлазак медицинских радника је национална катастрофа.

"Грађане неће ускоро имати ко да лечи и негује. Немачкој недостаје око 110.000 здравствених радника, због чега је основала стотине фирми за њихово регрутовање у другим земљама. И у Србији имају много скаута, а аутобуси са здравственим радницима одлазе свакодневно. Све теже формирамо смене, нема ко да покрива оне који су на боловању или годишњем одмору", објашњава Мркић.

У НСЗ кажу да је, уз њихово посредовање, прошле године 20 особа нашло запослење у Немачкој на пословима асистента за здравствену негу до признавања дипломе, а након тога на пословима квалификованог здравственог радника. Посао је нашло и 40 возача Д категорије.

"Нашим посредовањем до посла је дошло и 19 радника на сезонским помоћним пословима у туризму у Хрватској, 15 у Словенији, на пословима помоћних радника, поштоноша и возача, а четири се запослило на сезонским пословима у пољопривреди у Португалији, као берачи малина", кажу за "Новости" у НСЗ, и додају да су се у 2018. уз њихово посредовање, по пријавама страних послодаваца, запослиле 93 особе.

У оквиру пројекта НСЗ, Немачке организације за међународну сарадњу ГИЗ и Немачке савезне агенције за рад, запослено је прошле године 106 наших људи. Пре њиховом споразуму, додатно је запослен 351 наш грађанин на пословима здравствене неге.

Организација УН о раду усвојила споразум против злостављања на послу

Међународна организација рада усвојила је данас први споразум против насиља и злостављања на послу, укључујући принцип кажњавања, али се не осврће на осетљиво питање односа према припадницима заједнице ЛГБТИ.

Аутор: Бета

Споразум је усвојен после две недеље интензивних преговора представника земаља УН, послодаваца и синдиката.

Споразум се односи на насиље и злостављање на радном месту, као и на јавним и приватним просторима који служе као место рада. Текст обавезује земље које ће га ратификовати. Те земље ће морати да усвоје мере како би се спречило насиље као и механизме кажњавања.

Законодавство тих земаља мора да осигура да сваки радник има право да се повуче из неке ситуације за коју верује да представља "непосредну и озбиљну опасност за његов живот, здравље или безбедност" а да при томе од тог иступања не трпи последице.

Опстанак “Заставине амбуланте” до сада потписима подржало 7.000 Крагујевчана

Аутор: Ритам Града

Преко седам хиљада Крагујевчана потписало је до сада петицију за спас Завода за здравствену заштиту радника. Синдикати ове здравствене установе и даље настављају са прикупљањем потписа.

У синдикату “Заставине амбуланте” страхују због тога што још увек нису примили плате, иако су, како тврде, запослени у Клиничком центру и директор Завода, исплаћени 17. јуна.

“Када нам је саопштено да смо у принудној ликвидацији на питања како ћемо користити годишње одморе и да ли ћемо примити плату директор и његова заменица су одговорно тврдили да то ништа не мења ствари, до даљњег радимо нормално, нормално користимо

годишње одморе и примамо плату. Ми, данас, немамо ни информацију када ћемо примити плату”, кажу у синдикатима.

Ликвидација Завода за здравствену заштиту радника покренута је, подсећамо, јер пословодство три године – 2015., 2016. и 2017. године није достављало финансијске извештаје, а садашњи директор др Антонио Димитровски пропустио је рок да то накнадно уради. Сви синдикати ове здравствене установе покренули су петицију за спас те здравствене институције, којом траже (ре)оснивање Завода, пошто установа тренутно има статус привредног друштва.

Колико просечно домаћинство у Војводини зарађује и на шта троши?

Извор: Дневник.рс, Д. Млађеновић

Просечни приходи у новцу и у натури у првом кварталу 2019. године по домаћинству у Војводини, које у просеку чини 2,59 члана, били су 62.828 динара, објавио је Републички завод за статистику.

То је податак добијен путем Анкете о потрошњи домаћинстава, која се од 2003. године спроводи по методологији која је усклађена с међународним стандардима и препорукама Евростата, Међународне организације рада и Уједињених нација, чиме се обезбеђује међународна упоредивост података.

Подаци из те анкете говоре да највећи део месечних примања домаћинства у Војводини чини новац, а да се веома мало приходује у натури. Истовремено, подаци о томе како се троши новац/приход који се сваког месеца слије у кућни буџет показују да се највише троши за куповину хране и безалкохолних пића, а најмање новца намењено је образовању.

Од укупно оствареног просечног месечног прихода домаћинству у Војводини чак 98,1 одсто, односно 61.615 динара, обезбеђено је у новцу, а највећи удео има новац из редовног радног односа – 31.272 динара, што чини 49,9 одсто укупног месечног прихода. Након тога следе пензије, које с учешћем од 19.815 динара покривају 31,5 одсто прихода, те приход од пољопривреде, лова и риболова, који износи 3.912 динара, односно 6,2 одсто. У првом кварталу ове године у просечни месечни приход домаћинства у Војводини слио се 1.891 динар зарађен ван радног односа, односно три одсто, а незнатно мање новца – 1.851 динар, односно 2,9 одсто, у кућни буџет се сливало по основу социјалног осигурања. Примања из иностранства су у укупним приходима с 1.129 динара чинила 1,8 одсто укупног прихода, на име осталих примања у кућни буџет слило се 973 динара, или 1,5 одсто, 413 динара чинили су приходи од имовине, што је 0,7 одсто, а најмање новца у кућни буџет стигло је од поклона и добитака – 359 динара, што износи 0,6 одсто укупних просечних примања домаћинства у Војводини у првом кварталу ове године.

У укупном приходу домаћинства у Војводини у првом кварталу ове године месечно се у природи приходовало 1.213 динара, од којих је у природној потрошњи остварено 1.150 динара, док су приходи у природи на име зарада износили 63 динара.

Када је реч о потрошњи новца који је, у просеку, сваког месеца на располагању домаћинствима у Војводини, за две ставке троши се више од половине. Највише се троши за куповину хране и безалкохолних пића – 22.047 динара, односно 34,4 одсто, док су трошкови становања, воде, електричне енергије, гаса и осталих горива 11.106 динара, или 17,4 одсто. На трошкове транспорта одлази 5.134 динара. Око 3.760 динара, потребно је да би се подмирили трошкови комуникација, што је 5,9 одсто укупног месечног просечног прихода. За куповину одеће и обуће месечно одлази 3.492 динара, или 5,5 одсто, док на име трошкова за рекреацију и културу месечно у просеку одлази 3.121 динар, односно 4,9 одсто. За куповину алкохолних пића и дувана просечно војвођанско домаћинство месечно издваја 2.996 динара, што чини 4,7 одсто укупних месечних прихода, трошкови опреме за стан и текуће одржавање су 2.714 динара, односно 4,3 одсто, за здравље се месечно издваја 2.592 динара, а за одлазак у ресторане и хотелу 1.841 динар. На самом зачељу су трошкови намењени за образовање, 1.126 динара, што чини свега 1,8 одсто укупних месечних примања.

Без дилеме – цигарета уместо књиге

Просечно војвођанско домаћинство за куповину алкохолних пића и дувана месечно издваја готово три пута више новца него за образовање па изгледа да дилема о томе да ли купити паклицу цигарета, која у просеку, кошта 230 динара, или купити књигу – нема. Истовремено, то значи и да је пет кутија цигарета, без једне флаше алкохолног пића, износ који просечно војвођанско домаћинство месечно издваја за образовање.